

Ольга ЛИТОВЧЕНКО,

студентка бакалаврату
 ННІ професійної освіти та технологій,
 Національний університет
 «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (м. Чернігів)
 lutovchenko09@gmail.com

Марина ЖОРОВА,

студентка бакалаврату
 ННІ професійної освіти та технологій,
 Національний університет
 «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (м. Чернігів)
 marinazorova100n@gmail.com

Лариса МЕХ,

кандидат економічних наук, доцент,
 доцент кафедри економіки і управління,
 Національний університет
 «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (м. Чернігів)
 mehlalisa@gmail.com

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОКОНТЕНТУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

З огляду на сучасні тенденції, використання навчального відео стає не просто бажаним, а необхідним елементом освітнього процесу. Сьогодні, коли візуальна інформація домінує в нашому сприйнятті, відеоматеріали забезпечують ефективне засвоєння знань, активізують комунікацію та дозволяють опанувати до 65% навчального контенту.

Дослідження проблеми використання відеоконтенту у освітньому процесі можна знайти у роботах В. Вембер, Д. Бучинської [1], Г. Джеваги [2], Г. Розорінова [3] М. Шаблій [4] тощо. Дослідження показують, що використання мультимедійних навчальних матеріалів комплексно впливає на освітній процес, сприяючи розвитку комунікативних навичок, підвищенню мотивації, створенню ефекту присутності, забезпеченню інтерактивності, стимулюванню діалогу та наданню доступу до великого обсягу навчального матеріалу.

Мета роботи – дослідити особливості використання відеоконтенту в освітньому процесі.

Відеоконтент займає особливе місце серед переліку можливих форм комунікації. Завдяки реальній візуалізації він здатний вирішувати найрізноманітніші завдання. Г. Джевага [2] справедливо відмічає, що відео-контент це не просто відеозапис, а спеціально підготовлений освітній продукт, який містить необхідні елементи підвищення сприймання навчального матеріалу і підтримання інтересу до дисципліни.

В. Вембер та Д. Бучинська [1], досліджуючи сучасні типи навчального відео та особливості їх використання в навчальному процесі, виділяють:

1. Професійні навчальні фільми. Завдяки професійній студійній зйомці та складній техніці можна створювати відео, що демонструють складні виробничі цикли, природні феномени, роботу експертів у різних сферах та інші унікальні сцени, недоступні для спостереження в звичайних умовах.

2. Студійні і натурні відеолекції. Зйомка лекцій у форматі «живого» відео дозволяє студентам відчувати себе присутніми в аудиторії. Це відбувається тому, що вони бачать, як викладач працює з реальними слухачами, і можуть спостерігати за реакцією на його слова.

3. Відеоскрайбінг. Це унікальний формат анімації, де зображення створюються прямо на екрані, перед глядачем. Головною перевагою цього методу є його здатність приковувати увагу. Процес малювання діє на глядача майже гіпнотично, викликаючи бажання дізнатися, що буде далі.

4. Відеоінфографіка. Інфографіка, яка візуалізує дані чи знання, допомагає швидко та зрозуміло сприймати складну інформацію. Відеоінфографіка підсилює цей ефект, використовуючи анімовані елементи, музику та звукові ефекти.

5. Скрінкасти. Скрінкасти (англ. Screencast) – цифровий відеозапис відомостей, що виводяться на екран комп'ютера, також відома назва video screen capture (досл. «Відеозахоплення екрану»). Часто супроводжується голосовими коментарями.

6. Демонстрації. Таке відео містить демонстрацію досліду, лабораторної роботи, роботи обладнання, програмного забезпечення, збирання-розбирання обладнання.

7. Інтерактивні відеоролики. Відеоролики такого типу комбінують текстами, мапами чи навіть опитуваннями. В інтерактивному відео можна обирати мишею окремі елементи, роздивлятися з різних боків 3D-моделі та проходити онлайн-тестування.

8. 3D-візуалізація. Основне призначення відео цього типу – додавання руху (анімація) тривимірній моделі, або імітація руху серед тривимірних об'єктів.

9. Псевдовідео. До цього типу належать відео, які складаються із статичних об'єктів, які при швидкому відтворенні створюють ефект відтворюваного трека, наприклад: презентація із озвученням, слайд шоу, послідовність скріншотів тощо.

10. Відео-таймлайн. Відео-таймлайн дозволяє продемонструвати об'єкт в часі, а також наочно відобразити порядок проходження об'єктів один за одним.

11. Відеомаштабування. Відео демонструє порівняння розмірів об'єктів у просторі. Технологія створення навчального відео складається з таких етапів: 1. Визначення освітніх цілей і завдань. 2. Розроблення сценарію. 3. Підбір дидактичних матеріалів і обладнання для проведення відеозйомок. 4. Зйомка епізодів. 5. Обробка і монтаж відеоряду. 6. Створення спецефектів і інтерактивних елементів. 7. Збереження відеоряду [2].

В деяких випадках стадія знімання епізодів не є обов'язковою, оскільки деякі навчальні відео можна створювати і без спеціально організованого фільмування [4].

Для роботи з відеоматеріалами існує безліч програм, які відрізняються ліцензійними умовами, інтерфейсом, функціоналом та його тонкими налаштуваннями, вимогами до технічних характеристик комп'ютера, підтримкою форматів тощо [3]. Серед найбільш відомих можна виділити наступні: Adobe Premiere, Pinnacle Studio, Sony Vegas Pro, Camtasia Studio, Відеомонтаж, Відеошоу, Movavi Video Editor, Windows Movie Maker тощо [4].

Вважаємо, що ознаками якісного навчального відео є:

– чітко визначена ціль застосування та визначений ефект від взаємодії з відеоматеріалом;

- конкретизована тема; об'єднані ідеєю й пов'язані між собою смислові частини;
- проста структура, що сприяє сприйняттю;
- вміло озвучений зміст (наявна підготовка до запису відео);
- використані прийоми захоплення уваги та залучення глядачів.

Зважаючи на результати досліджень та практичний досвід, можна стверджувати, що створення та застосування навчальних відео є актуальною та ефективною стратегією для покращення засвоєння знань. Якість таких відео залежить від ретельної підготовки сценарію, використання якісних дидактичних матеріалів, педагогічного досвіду викладача та вмілого застосування програмного забезпечення для монтажу.

Список використаних джерел

1. Вембер В. П., Бучинська Д. Л. Сучасні типи навчального відео та особливості їх використання у навчальному процесі. *Освітологічний дискурс*. 2016. № 1. С. 19–29.
2. Джевага Г. В. Створення відео-лекції для дистанційного навчання. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка*. Вип. 137. Чернігів: ЧНПУ, 2016. С. 19–23.
3. Розорінов Г. М. Застосування професійних програм обробки відео при створенні мультимедійних електронних освітніх ресурсів. *Проблеми інформатизації та управління*. 2016. № 2(54). С. 60–65.
4. Шаблій Л. М. Створення навчальних відео та їх використання. *Актуальні проблеми в системі освіти: заклад загальної середньої освіти – доуніверситетська підготовка – заклад вищої освіти*. 2021. № 1. С. 247–250.